KUOPIO

Sisältö

1. Sivistyslautakunta
2. Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta
3. Savon Voima Verkko Oy
4. Kuopion Tilapalvelut ja Kuopion kaupungin Sivistystoimiala
5. Juankosken, Karttulan, Maaningan, Nilsiän, Riistaveden ja Vehmersalmen pitäjäraadit
6. Kuopion kaupungin kaupunkitekniikka
7. Väylävirasto

Lausunto / Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Sivistyslautakunta 27.10.2026 § 125
2331/10.03.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
sivistysjohtaja Mikko Ripatti
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Sivistyslautakunta päättää antaa Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta selostus-osassa esitetyn lausunnon ja toimittaa sen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle.

Päätös

Merkitään, että tämä § käsiteltiin §:n 120 jälkeen.

Sivistyslautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Merkitään, että tämän §:n jälkeen käsiteltiin § 127.

Selostus

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on pyytänyt sivistystoimialan toimielimiltä lausuntoa Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Ehdotus on asetettu julkisesti nähtäville ajalle 9.10.–16.11.2026. Lausunto on toimitettava viimeistään 16.11.2026, ja siinä tulee viitata diaarinumeroon 2331/2025.

Rakennusjärjestys ohjaa paikallista rakentamista ja täydentää rakentamista koskevaa lainsäädäntöä sekä alueidenkäytön suunnittelua. Sivistystoimialan näkökulmasta ehdotusta arvioidaan erityisesti varhaiskasvatuksen, opetuksen, nuoriso-, liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalvelujen toimintaympäristöjen turvallisuuden, terveellisyyden, saavutettavuuden, esteettömyyden ja tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Sivistystoimialan palveluverkon, toimitilojen ja toimintaympäristöjen kehittämisessä on tärkeää, että rakennusjärjestys mahdollistaa joustavat, monikäyttöiset ja elinkaarikestävät ratkaisut sekä tukee tilojen yhteiskäyttöä. Rakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäiset käyttäjät, lasten ja nuorten turvalliset kulkuyhteydet, piha- ja lähiliikunta-alueiden toimivuus, kulttuuriympäristön arvot sekä ilmastonmuutokseen varautuminen. Toimielin toteaa lausuntonaan, että rakennusjärjestysehdotuksessa tulee turvata sivistystoimialan palvelujen järjestämisen edellytykset ja tarpeet sekä huomioida edellä kuvatut näkökohdat rakennusjärjestyksen jatkovalmistelussa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on selvityksen antaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 2331/2025 Liite: Lausuntopyyntö / Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Lausunto / Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 28.10.2026 § 88
2331/10.03.03/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
sivistysjohtaja Mikko Ripatti
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

sivistysjohtaja Mikko Ripatti

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää antaa Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta selostusosassa esitetyn lausunnon ja toimittaa sen ympäristö- ja rakennuslautakunnalle.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on pyytänyt sivistystoimialan toimielimiltä lausuntoa Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Ehdotus on asetettu julkisesti nähtäville ajalle 9.10.–16.11.2026. Lausunto on toimitettava viimeistään 16.11.2026, ja siinä tulee viitata diaarinumeroon 2331/2025.

Rakennusjärjestys ohjaa paikallista rakentamista ja täydentää rakentamista koskevaa lainsäädäntöä sekä alueidenkäytön suunnittelua. Sivistystoimialan näkökulmasta ehdotusta arvioidaan erityisesti varhaiskasvatuksen, opetuksen, nuoriso-, liikunta-, kulttuuri- ja yhteisöpalvelujen toimintaympäristöjen turvallisuuden, terveellisyyden, saavutettavuuden, esteettömyyden ja tarkoituksenmukaisuuden kannalta.

Sivistystoimialan palveluverkon, toimitilojen ja toimintaympäristöjen kehittämisessä on tärkeää, että rakennusjärjestys mahdollistaa joustavat, monikäyttöiset ja elinkaarikestävät ratkaisut sekä tukee tilojen yhteiskäyttöä. Rakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäiset käyttäjät, lasten ja nuorten turvalliset kulkuyhteydet, piha- ja lähiliikunta-alueiden toimivuus, kulttuuriympäristön arvot sekä ilmastonmuutokseen varautuminen. Toimielin toteaa lausuntonaan, että rakennusjärjestysehdotuksessa tulee turvata sivistystoimialan palvelujen järjestämisen edellytykset ja tarpeet sekä huomioida edellä kuvatut näkökohdat rakennusjärjestyksen jatkovalmistelussa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on selvityksen antaminen (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 2331/2025 Liite: Lausuntopyyntö Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Savon Voima Verkko

Roosa Nevalainen 11.11.2026

rakennusvalvonta@kuopio.fi

Lausuntopyyntö 12.10.2026

Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus

Kiitämme yhteydenotosta.

Lausuimme luonnosvaiheessa, että rakennusjärjestykseen tulisi kirjata, että muuntamoilta ei edellytetä rakentamislupaa. Rakennusjärjestysehdotukseen on nyt kirjattu puistomuuntamot erillislaitteiden luetteloon, joka vastaa osittain aikaisemmin lausumaamme puistomuuntamoiden luvanvaraisuudesta poistamista. Kohta ”kun muuntamo katsotaan laitteeksi” on tulkinnanvarainen. Puistomuuntamot toteutetaan käyttäen vakioituja rakenteita, jotka kasataan tehtaalla. Puistomuuntamoiden rakenteet eivät siis poikkea merkittävästi toisistaan. Missä tapauksissa muuntamo siis voidaan katsoa laitteeksi ja missä tapauksessa ei? Rakennusjärjestyksessä tulisi kaikki puistomuuntamot katsoa teknisiksi laitteiksi, jotka eivät vaadi rakentamislupaa.

Ystävällisin terveisin

Savon Voima Verkko Oy
Roosa Nevalainen
Yleissuunnittelija

KUOPIO

Lausunto
1.11.2026
Asianro 2331/2025

Kuopion Tilapalvelut
Kuopion kaupunki, Sivistystoimiala

Kuopion kaupunki
Alueellinen rakennusvalvonta
PL 1097
70111 Kuopio

Lausunto Rakennusjärjestysehdotuksesta

Kuopion Tilapalvelut ja Kuopion kaupungin Sivistystoimiala lausuvat seuraavaa alueellisen rakennusvalvonnan rakennusjärjestysehdotuksen kohdasta:

”48.3 Polkupyöräpaikat; Ellei asemakaavassa toisin määrätä, polkupyöräpaikkoja on järjestettävä vähintään: keskeisen kaupunkialueen kouluissa ja oppilaitoksissa: 1 paikka / 1 oppilas”

Näkemyksemme mukaan ei ole tarkoituksen mukaista rakentaa jokaiselle koulun tai oppilaitoksen oppilaalle omaa pyöräpaikkaa. Kuten olemme kohteilla havainneet ja käyttäjiltä kuulleet, ei pyöräilyn osuus kouluissa ole näin merkittävää. Pyöräilyn suosio ajoittuu alkusyksyyn ja loppukevääseen, jolloin pyörien määrä tontilla saattaa hetkellisesti nousta suuremmaksi, mutta valtaosan vuodesta pyöräily on vähäisempää.

Pyöräilyn houkuttelevuuteen vaikuttaa koulumatkan pituus. Varsinkin lukiokoulutukseen tullaan monesti pidemmän matkan takaa, koska haluttu lukio ei välttämättä ole se lähin tai lukiota ei ole lähialueilla. Vuonna 2026 Tilapalvelut on tehnyt pyörien määrän laskentaa pistokokein Kallaveden lukiolla, jossa opiskelee noin 500 oppilasta. Enimmillään pyörien määrä on ollut 30 kappaletta.

Käytännössä kouluille osoitettu tonttipinta-ala ei tule riittämään kaikille vaadittaville toiminnoille, jos pyöräpaikkoja rakennetaan tontille oppilasmäärän verran. Esimerkiksi rakenteilla oleva uusi Minna Canthin koulu rakentuu 720 oppilaalle, johon toteutuu 384 pyöräpaikkaa, mikä ylittää nykyisen rakennusjärjestyksen mukaisen vaatimuksen 1 paikka / 2 oppilasta. Jos kyseiselle kiinteistölle olisi pitänyt sijoittaa saman verran pyöräpaikkoja lisää, ei välituntialuetta jäisi juurikaan.

Pyöräpaikkojen ylimitoittaminen ei mielestämme luo viihtyisää ja miellyttävää kaupunkiympäristöä. Pyöräpaikoille ja niihin välittäville liikennöintialueille varattava tila on poissa oleskelu-, liikunta- ja viheralueista, jotka näemme tärkeämpinä oppilaiden viihtyvyyden näkökulmasta.

Rakennusjärjestysehdotuksessa on myös osoitettu, että puolet rakennettavista pyöräpaikoista on toteutettava katettuina. Tämä on erityisen vaativaa, kun katokset on sijoitettava rakennusalalle, jonka ala koetaan jo muutenkin haastavaksi.

KUOPIO

Lausunto
1.11.2026
Asianro 2331/2025

Pyöräpaikkojen tulisi olla helposti saavutettavia ja niiden tulisi sijaita sujuvien kulkuyhteyksien varrella, joten käytännössä joutuisimme hyvin usein hakemaan poikkeamista katoksien sijoittamisesta rakennusalan rajan ulkopuolelle tontin sisääntuloreittien varrelle.

Näkemyksemme mukaan nykyisen rakennusjärjestyksen vaatimus (1 paikka / 2 oppilasta, joista puolet katettuja) on hyvin suhteessa pyöräilyn määrään. Tuemme mielellämme pyöräilyn edistämistä ja rakennamme tarvittavat pyöräpaikat, mutta emme puolla ylimitoittamista muiden koulun toimintojen kustannuksella.

Anja Hämäläinen
Kaupunginarkkitehti
Kuopion Tilapalvelut

Silja Silvennoinen
Opetusjohtaja
Kuopion kaupunki, Sivistystoimiala

Juankosken, Karttulan, Maaningan, Nilsiän, Riistaveden ja Vehmersalmen pitäjäraatien

Muistutus rakennusjärjestysluonnokseen, dinaarinumero 2331/2025

Kuopion kaupungin rakennusvalvonta 15.11.2026

Muistutus Kuopion kaupungin rakennusjärjestysluonnoksesta 30.9.2026

Pidämme Kuopion rakennusjärjestyksen uudistamista tarpeellisena rakentamislain muutosten takia. Rakennusjärjestyksen tulee kuitenkin toteuttaa rakentamisen ohjausta siten, että määräykset ovat paikallisiin olosuhteisiin perustuvia, selkeitä, ennakoitavia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun hyötyyn.

Erityistä huomiota pyydämme kiinnittämään rakennusjärjestyksen vaikutuksiin Kuopion laajoilla maaseutu- ja ranta-alueilla. Näillä alueilla rakennuspaikkojen olosuhteet vaihtelevat huomattavasti, eikä kaupunkimaisille tai yhdenmukaisille rakennuspaikoille soveltuva sääntely ole kaikilta osin tarkoituksenmukaista haja-asutus- ja ranta-alueilla.

Rakentamislain 17 §:n lähtökohtana on, että rakennusjärjestyksessä annettavien määräysten tulee johtua paikallisista oloista ja etteivät määräykset saa muodostua kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomiksi. Tämän vuoksi esitämme, että erityisesti maaseutu- ja ranta-alueiden määräyksissä painotetaan nykyistä enemmän rakennuspaikkakohtaista harkintaa ja vältetään sellaisia ehdottomia metrimääräisiä rajoituksia, joiden tarpeellisuutta ei voida osoittaa kaikilla rakennuspaikoilla

23 § Vähimmäisetäisyydet rantaviivasta

Luonnoksessa oleva esitys yhden enintään 30 k-m²:n suuruisen yksikerroksisen saunarakennuksen voi sijoittaa vähintään 15 metrin etäisyydelle rantaviivasta määräyksessä asetettujen muiden ehtojen täyttyessä on rakentamislain vastainen, joten rajoitus tulee poistaa lopullisesta rakennusjärjestyksestä.

ESITYS: Rakennusjärjestyksestä poistetaan metri määrä vähimmäisetäisyydeltä rantaviivasta ja menetellään rakentamislain mukaisesti.

Perustelut: 1. Rakennusjärjestyksenluonnoksessa oleva rajoitus vaikeuttaisi huomattavasti rantarakentamista etenkin pienillä, kapeilla, jyrkillä ja maastoltaan vaikeilla rakennuspaikoilla. Rakennuksen siirtäminen 15 metrin päähän rannasta ei kaikissa olosuhteissa paranna maisemaa tai ympäristönsuojelua, vaan voi johtaa suurempiin maaston leikkauksiin, puuston poistamiseen, pidempiin kulkuyhteyksiin ja rakentamisen sijoittamiseen maastollisesti huonompaan paikkaan.

Perustelut 2. Näkisimme hyvänä, että määräykset olisivat samansuuntaisia Kuopion naapurikuntien kanssa. Esimerkiksi Siilinjärven kunnan uudessa rakennusjärjestyksessä

ei ole määriteltynä ollenkaan kiinteää vähimmäisetäisyyttä rantaviivasta. Sen sijaan Siilinjärven rakennusjärjestyksessä painotetaan rantamaiseman luonnonmukaisuuden säilymistä. Siilinjärven rakennusjärjestyksen määräys mahdollistaa rakennuspaikan yksilöllisten ominaisuuksien huomioimisen.

§ 18 Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus

18.1. Pysyvään asumiseen tarkoitettu rakennuspaikka

Luonnoksessa oleva esitys rantavyöhykkeelle rakennetun omakotitalon rakennuspaikalle rakennettavien rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 100 m2 + 4 % rakennuspaikan pinta-alasta, kuitenkin yhteensä enintään 500 m2. Esim. vesi- ja viemäriverkostossa olevan tontin pinta-ala on 2000 m2, rakennusoikeus on kokonaisuudessaan 180 m2, josta on varattava 30 % talousrakennuksille, tämä ei edes riitä maaseudulla. Omakotitalolle jää rakennusoikeutta 126 m2.

ESITYS: Rakennusoikeus vakituisen asumisen omakotitalolle pitää olla rantavyöhykkeellä 200 m2 + 4 % rakennuspaikan pinta-alasta.

Perustelu: Saadaan rakennettua perheiden tarpeen mukainen omakotitalo ja asiamukaiset talousrakennukset omakotitalon lisäksi. Maaseudulla asuva perhe tarvitsee esim. autotallin tai katoksen kahdelle autolle, kun julkista liikennettä ei ole, puuliiterin jne.

18.2. Vapaa-ajan asumisen rakennuspaikka

ESITYS: Rakennusoikeus vapaa-ajanasunnolle rantavyöhykkeellä pitää olla sama kuin vakituiseen käyttöön olevalla omakotitalolla, 200 m2 + 4 % rakennuspalikan pinta-alasta.

Perustelu: Vapaa-ajanasunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi on helpompaa, eikä tarvitse lisärakentamista.

Rakennusjärjestysluonnoksen esitys, tiettömällä saarella sijaitsevalla rakennuspaikalla rakennusten yhteenlaskettu kerrosala saa olla enintään 4 % rakennuspaikan pinta-alasta, yhteensä kuitenkin enintään 200 m2, esim. 2000 m2 rakennuspaikalla kaikki rakennukset yhteensä 80 m2.

ESITYS: Rakennusoikeus tiettömällä saarella olevalla rakennuspaikalla 100 m2 + 4 % rakennuspaikan pinta-alasta.

Perustelu: Rakennusten pitää palvella asukkaiden elinolosuhteita, sillä Kuopion kaupungin alueella on saaristossa myös vakituista asutusta tai vapaa-ajanasuntoja ollaan muuttamassa vakituiselle asumiselle.

KUOPIO

Lausunto
16.11.2026
Asianro 2331/10.03.03/2025

Päivi Rissanen

Kaupunkitekniikan lausunto Kuopion rakennusjärjestyksestä 2331/2025

Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotus on lausunnolla 9.10.–16.11.2026. Kuopion kaupungin kaupunkitekniikka kiittää mahdollisuudesta osallistua rakennusjärjestyksen valmisteluun ja antaa lausunto ehdotuksesta. Koska ehdotukseen on tehty joitakin muutoksia luonnosvaiheen jälkeen, kaupunkitekniikka esittää huomioitavaksi seuraavat hulevesien hallintaa koskevat näkökohdat.

Kaupunkitekniikka esittää, että rakennusjärjestyksen hulevesiä koskevaan kohtaan 45.3 palautetaan nähtävillä olleen rakennusjärjestysluonnoksen mukaiset hulevesien viivyttämistä koskevat määräykset. Asia on tuotu esille myös aiemmissa kannanotoissa.

Kaupunkitekniikka esittää, että rakennusjärjestykseen palautetaan seuraava, luonnosvaiheessa mukana ollutta huleveden viivytysvaatimusta mukaileva määräys:

”Asemakaava-alueella ne hulevedet, joita ei imeytetä tontilla, on johdettava viivyttämällä yleiseen hulevesijärjestelmään. Tähän on saatava hulevesijärjestelmän haltijan suostumus tai vapautus hulevesijärjestelmään liittämisestä. Viivytys on toteutettava ensisijaisesti luontopohjaisina ratkaisuina, kuten painanteina, ojina, viivytysaltaina tai vastaavina, ja toissijaisesti maanalaisina viivytysratkaisuina. Viivytysvaatimus ei koske rivitaloja pienempiä kohteita.”

Määräyksen säilyttäminen rakennusjärjestyksessä tukisi hulevesien johtamisen selkeää ja yhdenmukaista ohjaamista. Tämä on tärkeää, sillä kaupungilla ei tällä hetkellä ole erillistä hulevesiohjetta, jonka perusteella johtamista voitaisiin ohjata. Kunnallisteknisen suunnittelun käytettävissä olevat resurssit eivät myöskään mahdollista ohjeen laatimista ja saattamista lautakunnan hyväksyttäväksi tarvittavassa aikataulussa.

Hulevesien hallinnassa on varauduttava ilmastonmuutokseen ja lisääntyviin hulevesitulviin. Kiinteistöillä toteutettava hulevesien viivyttäminen on osa tätä varautumista ja tukee alueidenkäyttölain tavoitetta hallita hulevesiä niiden syntypaikalla. Esitetyt viivyttämistä koskevat määräykset sisältyvät myös Kuntaliiton tekemään mallirakennusjärjestykseen. Lisäksi kaupunkitekniikka esittää, että rakennusjärjestykseen lisätään määräys ”Tulvareittejä ei saa tukkia.” Määräys esitetään sijoitettavaksi kohtaan 45.3 seuraavan virkkeen jälkeen: ”Avo-ojia ei saa täyttää, ellei samalla selvitetä toimenpiteen vaikutuksia oman tontin ja naapurikiinteistöjen hulevesien johtamiseen ja ehkäistä haittojen syntymistä.”

Lisäystä puoltavat seuraavat näkökohdat:

KUOPIO

Lausunto
16.11.2026
Asianro 2331/10.03.03/2025

Tulvareitit ovat asemakaava-alueilla keskeinen osa kaupungin hulevesijärjestelmän toimintaa. Kaupungin hulevesiviemärien mitoituksessa sallitaan viemärin tulviminen joka toinen tai joka kolmas vuosi, jolloin hulevesien tulee päästä ohjautumaan hallitusti tulvareittejä pitkin. Tulvareittien toimivuuden turvaaminen auttaa ehkäisemään merkittäviä vahinkoja. Tämän vuoksi on tärkeää, että rakennusjärjestykseen sisällytetään tulvareittien tukkimisen kieltävä määräys. Tulvareitit on pääsääntöisesti esitetty asemakaavoissa tai niille on perustettu käyttöoikeusyksikkö, elleivät ne sijaitse kaupungin katu- tai muulla yleisellä alueella.

Lisäksi esitetään, että lause Hulevesien purku- tai imeytyspaikka on sijoitettava vähintään viiden (5) metrin päähän rajasta muutetaan kuulumaan, kuten luonnoksessa on ollut mukailtuna: ”Hulevesien imeytyspaikka on sijoitettava vähintään viiden (5) metrin päähän rajasta, ellei naapurin kanssa muuta kirjallisesti sovita”.

Perusteluna tälle, että hulevesijärjestelmän haltija voi antaa kiinteistölle suostumuksen johtaa hulevesiä ojaan, jolloin huleveden purkupaikka sijaitsee kiinteistön rajan välittömässä läheisyydessä. Tämä myös mahdollistaa kiinteistöjen yhteisjärjestelyt huleveden imeytyksen osalta.

Kaupunkitekniikka kiittää rakennusjärjestyksen valmistelussa tehdystä yhteistyöstä. Muilta osin kaupunkitekniikalla ei ole lausuttavaa.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Ari Kainulainen, kaupungininsinööri

Liitteet

Jakelu
Hanna Väätäinen
Anne Sirviö
Alueellinen rakennusvalvonta
Jarmo Laaksoviita

KUOPIO

Lausunto
16.11.2026
Asianro 2331/10.03.03/2025

Kuopion kaupunki
PL 228 (Tulliportinkatu 31)
70101 Kuopio
Puhelin: 017 185 044
www.kuopio.fi
Y-tunnus: 0171450-7

VÄYLÄ/5256/Vv-08.06.02/2026

11.11.2026

Väylävirasto
Trafikledsverket

Kuopion kaupunki
rakennusvalvonta@kuopio.fi

Viite: Lausuntopyyntö rakennusjärjestysehdotuksesta 12.10.2026

Lausuntopyyntö Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta

Kuopion kaupunki on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Kuopion kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Väylävirasto on tutustunut rakennusjärjestysehdotukseen ja antaa lausuntonsa rautateiden näkökulmasta. Maanteiden osalta lausuu tarvittaessa Itä-Suomen Elinvoimakeskus.

VÄYLÄVIRASTON LAUSUNTO

Väylävirasto esittää, että rakennusjärjestykseen lisätään osio koskien rautatien läheisyyteen rakentamisessa huomioitavia asioita.

Raideliikenteen melu, tärinä ja runkomelu

Radan läheisyyteen rakennettaessa rakennusten sijoittamisessa ja rakenteiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennuspaikalle ja rakennuspaikan maaperään rautatieliikenteestä mahdollisesti aiheutuva melu, tärinä ja runkomelu. Väylävirasto muistuttaa, että mahdollisesti tarvittavat melun- ja tärinäntorjuntarakenteet on tehtävä tontille rakentavan tahon toimesta ja kustannuksella. Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Radan läheisyyteen rakentaminen sekä rautatien suoja- ja näkemäalue

Radan läheisyyteen rakennettaessa tulee huomioida ratalain 37 §:n mukainen rautatien suoja-alue, 38 §:n mukainen rautatien näkemäalue sekä 39 §:n mukaiset toimenpiderajoitukset.

Ratalain 37 §:n mukainen rautatien suoja-alue ulottuu 30 metrin etäisyydelle radan keskilinjasta. Ratalain mukaan radanpitäjällä on tie- tai rautatieliikenteen turvallisuuden sitä vaatiessa oikeus poistaa suoja-alueelta kasvillisuutta tai rajoittaa kasvillisuuden korkeutta. Suoja-alueella ei saa pitää sellaista rakennusta, varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle taikka haittaa radanpidolle. Edellä mainitut rajoitukset eivät koske rakennuksia

Väylävirasto
PL 33, 00521 Helsinki
Opastinsilta 12 A, 00520 Helsinki
Puhelin 0295 34 3000
etunimi.sukunimi@vayla.fi
kirjaamo@vayla.fi
vayla.fi

asemakaava-alueella sekä rakennuksia, varastoja, aitoja tai muita rakennelmia tai laitteita, jotka on tehty ennen käyttöoikeuden rajoituksen voimaantuloa.

Suoja-aluetta koskettavat ratalain 39 §:n mukaiset toimenpiderajoitukset, joiden mukaan em. alueilla ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa tie- tai rautatieliikenteen turvallisuudelle taikka haittaa radanpidolle.

Ratalain 38 §:n mukainen rautatien näkemäalue käsittää tasoristeyksessä olevan alueen, jolla näkemäalan vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi. Rautatien näkemäalue määräytyy liikenne- ja viestintäministeriön 28.1.2011 antaman asetuksen mukaisesti (https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2011/65). Radanpitäjällä on oikeus poistaa näkemäalueelta näkemäalaa rajoittava kasvillisuus ja luonnonesteet. Näkemäalueella ei saa pitää sellaista rakennusta, varastoa, aitaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, joka näkemäalaa rajoittamalla voi aiheuttaa vaaraa liikenneturvallisuudelle. Rakennus materiaaleja tai -koneita ei saa säilyttää tasoristeyksen näkemäalueella.

Radan läheisyyteen rakentaminen

Lähtökohtaisesti kaikki rakennustoimenpiteet tulee suorittaa kokonaisuudessaan rautatiealueen ulkopuolella, eikä myöskään rakennusmateriaaleja tai -koneita saa säilyttää rautatiealueella.

Radan läheisyyteen rakentamisesta ei saa aiheutua turvallisuusriskiä, haittaa radan stabiliteetille tai kuivatukselle taikka muuta haittaa radanpidolle tai junaliikenteelle.

Mikäli rakennustöitä on välttämätöntä tehdä myös rautatiealueella, on niistä aina sovittava Väyläviraston kanssa ratalain (2.2.2007/110) 36 §:n mukaisesti hyvissä ajoin ennen rakennustöiden aloittamista. Tällöin kaikessa rautatiealueella tehtävässä työssä noudatetaan kulloinkin voimassa olevia Väyläviraston ohjeita (saatavilla osoitteessa https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo) ja työntekijöiltä edellytetään ratatyöturvallisuuspätevyyttä (Turva). Rautatiealueella työskennellessä tulee noudattaa erityisesti Radanpidon turvallisuusohjeita (TURO, Väyläviraston ohjeita 40/2022 tai uudempi) sekä Sähkörataohjeita (Liikenneviraston ohjeita 7/2016). Kyseiset ohjeet on syytä huomioida työturvallisuuden kannalta myös silloin, kun toimitaan rautatiealueen ulkopuolella, mutta radan välittömässä läheisyydessä.

Mikäli kiinteitä rakenteita sijoitetaan lähemmäs kuin 5 metrin etäisyydelle sähköradan jännitteisistä osista, tulee rakenteet maadoittaa Liikenneviraston ohjeen 13/2010 (Rautatiealueelle tulevien kiinteiden laitteiden ja rakenteiden maadoitussuunnittelu) liitteen 5 mukaisesti.

Mikäli rakennustyömaalla käytettävä nostolaite voi ulottua rautatiealueen päälle on sen käytöstä sovittava Väyläviraston kanssa Radanpidon turvallisuusohjeiden luvun 10 mukaisesti ennen rakennustöiden aloittamista (TURO, Väyläviraston ohjeita 40/2022). Mikäli kiinteitä rakenteita sijoitetaan lähemmäs kuin 5 metrin etäisyydelle sähköradan jännitteisistä osista, tulee rakenteet maadoittaa Liikenneviraston ohjeen 13/2010 (Rautatiealueelle tulevien kiinteiden laitteiden ja rakenteiden maadoitussuunnittelu) liitteen 5 mukaisesti. Väyläviraston ohjeet ovat ladattavissa osoitteesta: https://ava.vayla-pilvi.fi/ava/Julkaisut/OL/rautatieohjeet.pdf

Ennen kaivutyön tai vastaavan aloittamista rautatien läheisyydessä, on harkittava Väyläviraston kaapelinäytön tarvetta. Lisätietoa on saatavissa Väyläviraston sivulta: https://vayla.fi/kunnossapito/rataverkon-kunnossapito/kaapelinaytto.

Purkutyöt

Väylävirasto edellyttää, että rakennusten purkutyöt eivät aiheuta haittaa tai häiriötä rautatieinfralle ja -liikenteelle, ja että purkutöissä varaudutaan ratainfran suojaamiseen sinkoutuvan purkuaineksen varalta ja pölynhallintaan rata-alueen suuntaan.

Hulevedet

Uusilla katu- ja korttelialueilla muodostuvia sade- ja kuivatusvesiä ei lähtökohtaisesti saa johtaa radan kuivatusjärjestelmiin. Mikäli lisääntyviä hulevesiä johdetaan radan sivuojaan tai rumpuihin, tulee niiden virtauskapasiteetin riittävyys varmistaa, jotta padottamisella ei vaaranneta radan stabiliteettia ja kuivatusta.

Rautatien sivuoja ja rautatietä alittavat rummut on suunniteltu rautatiealueen kuivatuksen varmistamiseksi nykykäytön mukaisesti. Rummuilla tarkoitetaan myös esimerkiksi radan huoltotien tai tasoristeykset alittavia rumpuja. Hakijan tulee selvittää suunniteltavan muutoksen johdosta sivuojiin ja rumpuihin kohdistuvan huleveden määrä. Hulevedet tulee ohjata joko kunnan hulevesiverkostoon tai hulevesille tulee toteuttaa riittävät viivytysaltaat ennen rautatien sivuojaa ja rumpuja.

Suunnittelussa tulee selvittää ja osoittaa rautatien sivuojan ja rumpujen nykyinen hulevesikuormitus ja osoittaa, että sivuoja sekä rumpurakenteet – rakenteiden ikä ja kunto huomioiden – kestävät arvioidun lisääntyvän vesimäärän.

Mahdollisesta hulevesien johtamisesta rautatien sivuojaan ja rumpuihin sovitaan kirjallisesti Väyläviraston kanssa. Sopimuksessa huomioidaan, että mikäli radan kuivatusjärjestelmä ei laskelmista huolimatta kestä lisääntyvää hulevesien määrää, tulee hakijan toteuttaa tarvittavat korjaustoimenpiteet kustannuksellaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Väylävirastossa asian on ratkaissut asiantuntija, kiinteistöt Antti Kattila.

Tiedoksi Väyläviraston kirjaamo

Väylävirasto
Trafikledsverket

VÄYLÄ/5256/VV-08.06.02/2026 RAKENNUSJÄRJESTYS KUOPIO

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter. Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency´s service for electronic signatures. You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures

Allekirjoittaja	**Kattila Antti**
Allekirjoitusaika	16.11.2026 08:57

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	5256_2026_lausunto_Kuopio.pdf (b4f80d29d8491299560bbf4e2aef61b4377826c3e7cf8299049aca721aed6f87)